

Щербак С.В.,
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри адміністративного та інформаційного права
Сумського національного аграрного університету

Козодав М.Ю.,
студентка юридичного факультету
Сумського національного аграрного університету

УДК:343.6

DOI <https://doi.org/10.32845/2663-5666.2021.4.24>

ЕВТАНАЗІЯ В КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВІЙ НАУЦІ

Постановка проблеми. Евтаназія є феноменом сучасного суспільства та водночас одним із найбільш суперечливих соціальних явищ, яке останнім часом привертає все більше уваги медиків, юристів, філософів, що з розвитком громадянського суспільства та наближенням України до європейських стандартів, в тому числі й у сфері кримінально-правового регулювання, набуває актуалізації та потребує пильної уваги з боку правників. За сучасних умов кваліфікація дій особи, яка вчинила вбивство з мотивів жалю чи співчуття, потребує законодавчого унормування, адже КК України не містить особливостей кримінальної відповідальності за евтаназію.

Стан наукового дослідження. У кримінально-правовій науці питання кримінальної відповідальності за евтаназію досліджували за радянського періоду М.І. Бажанов, В.В. Сташис, у сучасний період – В.К. Гришук, К.Б. Марисюк, С.Ю. Романов, Я.О. Триньова. Проте дослідження евтаназії у доктрині кримінального права потребує подальших доробок, що зумовлюється розвитком суспільних відносин та подальшою імплементацією європейських норм у національне законодавство, очікуваною в недалекому майбутньому кодифікацією кримінально-правової сфери та навіть розвитком технічного прогресу.

Виклад основного матеріалу. Право на життя, гарантоване Конституцією України (ст. 3) [1], як парна категорія корелюється із правом на смерть, реалізацією якого виступає евтаназія. При цьому підлягає врахуванню, що якщо право на життя – природне право кожної людини, то право на смерть – далеко не безпечна категорія [2, с. 110].

Сутність евтаназії в контексті людських прав слід розглядати не як відстоювання права на життя, а як реалізацію права смертельно хво-

рого пацієнта, який терпить сильні фізичні або моральні страждання, на позбавлення життя (реалізацію права на смерть).

Ретроспективний аналіз розглядуваного явища показує, що вперше термін «евтаназія» згадується у праці «Про гідність та примноження наук» Френсіса Бекона (1605 рік) для визначення «легкої смерті». При цьому слід зауважити, що вчений вкладав у зазначене поняття зовсім інший зміст порівняно із його сучасним тлумаченням, а тому досить складно говорити про Ф. Бекона як про основоположника евтаназії, в яку вкладають теперішній зміст [3, с. 25]. Зокрема, розкриваючи концепцію евтаназії, Ф. Бекон розумів зовсім не умертвіння хворого із співчуття, а надання ефективного обезболування, яке би позбавило людину страждань, при цьому щоб лікар не відсторонювався від безнадійно хворого пацієнта, а був із ним до останніх днів життя, полегшуючи його муки.

Насправді питання евтаназії набуло актуалізації лише у ХХ столітті, коли постало питання її легалізації, а також практичного використання всупереч вимогам чинного законодавства.

Загалом під евтаназією розуміють «легку» смерть, тобто будь-яку дію або бездіяльність, що призводить до смерті та має за мету усунення болю та страждань невиліковно хворих людей на їх прохання.

Класифікація видів евтаназії в більшості випадків здійснюється за критерієм активності дій на активну та пасивну евтаназію.

Активна евтаназія означає заподіяння смерті невиліковно хворій особі з метою припинення її страждань лікарем шляхом введення цій особі лікарських засобів у надмірній дозі чи інших засобів або вчинення інших дій, що призводить до настання смерті такої особи. Тому цей вид евтаназії називають іноді «методом наповнення шприца».

Активна евтаназія може проявлятися у таких формах:

– «Вбивство зі співчуття». Має місце тоді, коли лікар, бачачи страждання безнадійно хворої особи і будучи не в змозі їх усунути, наприклад, вводить їй надмірну дозу обезболюючого препарату, в результаті чого настає бажана смерть.

– «Суїцид (самогубство), асистований лікарем». Має місце, коли лікар лише допомагає невиліковно хворій особі припинити життя.

– «Власне активна евтаназія» – може мати місце і без допомоги лікаря. Пацієнт сам включає прилад, який сприяє йому у настанні легкої та безболісної смерті, начебто сам накладає на себе руки [4].

Сьогодні у Європі активна евтаназія дозволена у чотирьох країнах: Нідерландах – з 2001 року, Бельгії – з 2002 року, Люксембурзі – з 2009 року та швейцарському кантоні Цюріх – з 2011 року. Законом Королівства Нідерландів «Про припинення життя за бажанням чи допомогою в самогубстві» закріплено право на здійснення асистованого суїциду та евтаназії. Відповідно до цього закону самостійно розпоряджатися завершенням свого життя мають право особи, які досягли 16 років. У віці від 12 до 16 років на це потрібна згода, в тому числі батьків. Схвалення рішення щодо застосування евтаназії приймається за колегіальним рішенням з урахуванням думки інших лікарів [5, с. 121].

Пасивна (негативна) евтаназія – це незастосування засобів і невиконання лікарських маніпуляцій, які би підтримували певний час життя важко хворого пацієнта, за умови, що пацієнт висловив прохання не здійснювати медичне втручання [6, с. 203].

Упродовж ХХ століття пасивна евтаназія використовувалась у більшості країн світу. За результатами соціологічних досліджень 1998 року, що були опубліковані в Міжнародному медичному журналі, 40% смертей тяжкохворих припадає на факти застосування пасивної евтаназії. Пацієнти помирили «за попередньою домовленістю» з медиками, або внаслідок офіційної відмови в лікуванні, або за допомогою ліків, що прискорювали летальний кінець [7, с. 151].

Станом на 2021 рік евтаназія у тій чи іншій формі офіційно дозволена у Бельгії, Нідерландах, Люксембурзі, Швейцарії, Канаді, Колумбії, Німеччині, частині Австралії, деяких штатах США.

Європейським судом з прав людини (далі – ЄСПЛ) вже сформована практика щодо відстоювання заявниками свого права на закінчення життя. Так, у 2002 році ЄСПЛ виклав своє ставлення до асистованого самогубства при розгляді справи «Претті проти Великобританії» (Pretty v. the United Kingdom). Громадянка Великобританії, яка була невиліковно хворою та паралізованою, програвши всі національні суди, звернулася до ЄСПЛ із проханням дозволити їй чоловікові (за його згодою) ввести їй смертельну дозу снодійного для позбавлення її життя, тобто вчинення щодо неї асистованого самогубства. Своє звернення до ЄСПЛ Претті мотивувала притягненням її чоловіка до кримінальної відповідальності в разі здійснення ним допомоги при самогубстві, порушенням низки статей Конвенції, зокрема права на життя (статті 2), на невтручання в особисте життя (статті 8) та гарантування права на свободу від жорстокого та принижуючого людську гідність поводження (статті 3). Однак ЄСПЛ не задовольнив її заяву, зазначивши, що гарантія права на життя (статті 2 Конвенції) не означає права на смерть [8].

У 2004 році у справі «Во проти Франції» (Vo v. France) ЄСПЛ, можна вважати, поставив крапку в дискусії щодо права на життя ембріона людини, дійшовши висновку, що потенціал і здатність ембріона людини стати людиною потребують його захисту в ім'я людської гідності, однак це не вимагає розглядати його як людину, якій належить право на життя в розумінні статті 2 Конвенції [9].

Протягом останніх років був розширений перелік країн, де дозволена евтаназія, а також можливості застосування евтаназії. Так, до зазначеного переліку у 2021 році приєдналася Австрія в частині легалізації асистованого суїциду та наступного скасування кримінальної відповідальності за сприяння добровільному суїциду, а Швейцарія дозволила використовувати капсули для добровільної евтаназії (процедура виглядає таким чином: людина лягає всередину зручної капсули та після отримання відповіді на згоду може натиснути кнопку, активувавши пристрій будь-якої миті).

Яким чином формується доктрина кримінального права та світогляд українського суспільства на перспективі запровадження в Україні евтаназії з урахуванням європейських стандартів та які існують можливі шляхи розвитку її кримінально-правової охорони?

Як відомо, чинне національне законодавство забороняє евтаназію, в тому числі у будь-яких

її видах. Правова заборона евтаназії міститься в нормах цивільного законодавства як опосередковано, так і з прямою вказівкою на це явище та навіть спробою сформулювати його поняття. Зокрема, у ст. 281 ЦК України, де зазначено, що фізична особа не може бути позбавлена життя. Забороняється задоволення прохання фізичної особи про припинення її життя.

В Основах законодавства України про охорону здоров'я (ч. 3 ст. 52) йдеться про заборону медичним працівникам здійснення евтаназії – навмисного прискорення смерті або умертвіння невиліковно хворого з метою припинення його страждань [10].

З наведеного визначення вбачаються елементи як активної, так і пасивної евтаназії, суб'єктом виконання якої виступає не будь-яка особа (родич або інша особа), а медичний працівник.

У Кримінальному кодексі України діяння, що охоплюється поняттям евтаназії, нічим не відрізняється від умисного вбивства та, відповідно, підлягає кваліфікації на загальних підставах, тобто за частиною 1 статті 115 КК України як просте умисне вбивство – умисне вбивство без пом'якшуючих та обтяжуючих обставин.

Водночас прихована евтаназія (її пасивна форма) фактично передбачена ст. 43 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» у такому вигляді: якщо пацієнт відмовляється від лікування, лікар має право взяти від нього письмове підтвердження, а у разі неможливості його одержання – засвідчити відмову відповідним актом у присутності свідків. Якщо відсутність згоди може призвести до тяжких для пацієнта наслідків, лікар зобов'язаний йому це пояснити.

Інтеграція України до Європейського Союзу зумовлює наближення її правової системи до європейських та світових стандартів, в тому числі й адаптації до нових тенденцій співіснування країн у міжнародному правовому просторі. Особливо це актуалізується в період концептуального реформування кримінальної юстиції та прийняття нового КК України, процес публічного обговорення Проекту якого нині триває в Україні.

Міжнародно-правові стандарти зумовлюють впровадження у законодавство України більш сучасних положень, спрямованих на розширення прав людини та громадянина, в тому числі й реалізації права на смерть.

З аналізу зарубіжного досвіду вбачається, що доктриною кримінального права пропонуються

такі основні підходи щодо кримінально-правової оцінки евтаназії: 1) віднесення до числа обставин, що виключають злочинність діяння; 2) визнання її привілейованим вбивством; 3) включення до числа вбивств без пом'якшуючих обставин [11].

До першої групи країн слід віднести ті, де евтаназія легалізована, а кримінальна відповідальність за позбавлення життя іншої людини із співчуття до неї на її прохання взагалі виключена (Нідерланди, Франція, Ізраїль). У Кримінальних кодексах цих країн зазначено, що вбивство на прохання потерпілого відноситься до обставин, які виключають злочинність діяння.

Друга група країн – ті, де евтаназія не легалізована, у кримінальних кодексах передбачили відповідальність за евтаназію як різновид умисного вбивства при пом'якшуючих обставинах (наприклад, у Греції, Грузії, Іспанії).

Для цього такий склад, як вбивство із співчуття, виділений у окрему статтю КК, як це в національному КК України передбачено конструкціями статей 116–118 КК України, що відповідно кардинально позначається на мірі покарання, так і в судовій практиці, де, як правило, покарання призначається із застосуванням ст. 75 КК України.

У низці держав, де у кримінальних кодексах відсутній склад умисного вбивства зі співчуття (евтаназія), передбачено пом'якшуючу покарання обставину – вчинення злочину зі співчуття (Росія, Казахстан, Таджикистан), або вчинення злочину з благородних мотивів (Албанія, Куба, Панама), або вчинення злочину на прохання особи, яка перебуває в безнадійному стані (Литва). За наявності таких обставин суди мають можливість диференціювати (виокремити) кримінальну відповідальність за умисні вбивства зі співчуття [12, с. 64].

Найбільш лояльним щодо позбавлення життя іншої людини із співчуття до неї на її прохання є законодавство Польщі, де у 150 КК Польщі наряду із санкцією за вбивство людини на її прохання та під впливом співчуття до неї у виді позбавлення волі на термін від 3 місяців до 5 років передбачено й у виключних випадках застосування надзвичайного пом'якшення покарання та навіть відмову від його призначення [13].

Третю групу становлять держави, кодекси яких оцінюють позбавлення життя іншої людини із співчуття до неї як вбивство без пом'якшуючих обставин (це більшість країн

світу, в тому числі й Україна), а також держави, де це діяння є навіть кваліфікованим убивством (країни з міцними релігійними та консервативними традиціями, такі як Італія, Греція, Велика Британія).

У сучасній теорії кримінально-правової науки України визнано, що згода іншої людини на позбавлення її життя або наявність її прохання про позбавлення життя не усуває протиправності діяння, спрямованого на позбавлення життя такої людини, і не звільняє суб'єкта, який це вчиняє, від кримінальної відповідальності.

З іншого боку, виникає питання, яким чином здійснювати кваліфікацію евтаназії за нормами Кримінального кодексу України.

Очевидно, що за умови криміналізації евтаназії у вітчизняному законодавстві ще донедавна найбільш доцільним видавався підхід щодо необхідності доповнення Кримінального кодексу України ще однією статтею – «Умисне вбивство із співчуття» шляхом розміщення її у Розділі II Особливої частини Кримінального кодексу України («Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я») поряд з іншими складами привілейованих убивств.

Проте після оприлюднення проєкту нового КК з його змісту вбачається, що розробниками кодексу концептуально трансформовано структуру кодексу та у розділі 4.1. Злочини проти життя книги 4 відсутні норми, з яких би витікала усталена класифікація вбивств на привілейовані та кваліфіковані, а тому з кодексу просто «зникли» такі складні злочинів, що в чинному КК України передбачені ч. 2 ст. 115 та статтями 116–118 КК України. При цьому кодекс пішов шляхом формулювання ознак, які знижують чи підвищують тяжкість злочину, визначаючи їх у Загальній частині.

Водночас звернемо увагу на те, що у статті 4.1.1 проєкту нового КК України виокремлено як ознаку складу злочину, яка знижує на два ступені тяжкість злочинів вчинення вбивства виключно з мотиву співчуття до невиліковно хворої людини (крім неповнолітньої особи або вагітної жінки) та з метою позбавлення її нестерпних фізичних страждань за її неодноразовим, явно вираженим проханням.

Саме зазначений підхід спрямований на реалізацію принципу гуманізму у кримінальному праві, однак у контексті порівняння із сучасними санкціями за вчинення привілейованих вбивств кримінальна відповідальність за вбивство із співчуття у проєкті нового кодексу значно посилюється, як і кримінальна відповідальність за злочини проти життя загалом.

Запропонована конструкція ще підлягає осмисленню, проте на перший погляд уявляється, що категорія явної вираженості є оціночною та буде віднесена на розсуд слідчого чи суду, а застосування терміна «неодноразовість» потребуватиме доведення цього факту допустимими доказами, що у разі настання смерті потерпілого буде складним.

Вбивство, вчинене за допомогою евтаназії, з об'єктивної сторони може бути вчинене шляхом як дії, так і бездіяльності. Щодо визначення моменту, з якого це кримінальне правопорушення вважається закінченим, необхідно наголосити, що вбивство із співчуття є кримінальним правопорушенням із матеріальним складом, оскільки моментом його закінчення є смерть особи, яка вимагала позбавити її життя.

Слід зауважити, що необхідно відмежувати вбивства за мотивом співчуття від інших суміжних складів кримінальних правопорушень. Зауважимо, що евтаназія як кримінальне діяння може кваліфікуватися за одним із чотирьох складів: насамперед як просте вбивство, доведення до самогубства, ненадання без поважних причин допомоги хворому медичним працівником або залишення у небезпеці.

При цьому з наведених складів вбачається, що будь-яка кваліфікація за зазначеними вище складами навіть за умови реальної кримінально-правової оцінки, виходячи з принципів кримінального закону, не відображає повною мірою особливостей об'єктивної та суб'єктивної сторін евтаназії.

Як зазначає В.К. Грищук [14, с. 65], при активній евтаназії у вигляді «вбивства з милосердя» дії особи є умисними, а тому за наявності усіх інших ознак складу кримінального правопорушення вчинене слід кваліфікувати залежно від обставин справи, за ч. 1 або 2 ст. 115 КК України. Щодо самогубства, що асистується медичним працівником (іншим суб'єктом), та самогубства без участі медичного працівника (іншого суб'єкта), коли він лише надає хворому необхідні засоби для самогубства, підстав для кримінальної відповідальності медичного працівника (інших суб'єктів), як видається, немає. У таких випадках медичний працівник (інша особа) є пособником самогубства, яке не є злочином згідно з чинним КК України.

Варто зазначити на недоцільність передбачення спеціальних привілейованих норм у ч. 1 ст. 115 КК, які б закріплювали евтаназію у такий спосіб, як це пропонується в літературі [16], а саме: Умисне ненадання (кримінально

протиправна бездіяльність) допомоги хворому (пасивна евтаназія), спрямоване на заподіяння смерті хворого на його прохання, з метою позбавлення хворого болісних фізичних страждань, які викликані його невиліковною хворобою. У цьому контексті слід зважати на те, що діяння з евтаназії не є насильницькими, сама ж конструкція ч. 1 ст. 115 КК України побудована таким чином, що не містить зазначень на будь-які мотиви, що зробить такі зміни недоречними, та й це жодним чином не вплине на санкцію ч. 1 ст. 115 КК України, а тому така пропозиція просто втрачає будь-який сенс.

Крім схожих ознак, евтаназія має й ознаки, що дозволяють відмежувати її від умисного вбивства. До них слід віднести: діяння полягає в дії (бездіяльності) ненасильницького характеру, спрямованій на спричинення смерті невиліковно хворому, суб'єкт евтаназії може бути як загальний, так і спеціальний – особа, якій відомо про наявність хвороби, член сім'ї або медичний працівник за наявності у нього прямого умислу, що спрямований на позбавлення життя смертельно хворого на його добровільне прохання; мотивом є лише милосердя, а метою – звільнення смертельно хворого пацієнта від сильних фізичних або моральних страждань.

Отже, варто все ж визнати, що проблема евтаназії потребує кримінально-правової регламентації. Від її розв'язання залежить доля багатьох безнадійно хворих людей, які останні роки перебувають у лікарнях, фізичний стан яких діагностується як проміжний між життям та смертю, а психічний – як безпорадність, стан глибокого відчаю. Водночас необхідно враховувати і неадекватну оцінку того, що відбувається, хворими, які знаходяться у край важкому стані [17].

Висновки. Підсумовуючи викладене, слід дійти висновку, що вирішення питання щодо встановлення кримінальної відповідальності за евтаназію має здійснюватися не лише в межах кримінального права, а залежить від визначеності державою рівня легалізації евтаназії. У сучасних умовах завершення робочою групою підготовки Проекту нового КК України в контексті розв'язання проблеми евтаназії та її кримінально-правової оцінки заслугоує на підтримку визнання вбивства з мотиву співчуття

тією ознакою складу злочину, яка знижує на два ступені тяжкість злочинів, що дозволить судам відмежувати вбивство із співчуття та призначати винним особам покарання з урахуванням особливостей, визначених кримінальним законодавством.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Конституція України. URL: <http://surl.li/lwrs> (дата звернення 14.12.2021).
2. Черевко К.О. Щодо питання евтаназії в Україні. *Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності*. № 4. 2016. С. 159–165.
3. Анікіна Г.В. Перспективи легалізації евтаназії в Україні. *Форум права*. 2009. № 3. С. 25–34.
4. Олейник О. Этические и правовые аспекты евтаназии. *Юридична практика*. № 48. 2001. С. 15.
5. Голопапа Д.І., Мяловицька Н.А. Евтаназія: право на життя. *Право*. № 23. Ужгород. 2013. С. 122–124.
6. Ворона В.А. Право на евтаназію як складова права людини на життя. *Право України*. 2010. № 5. С. 199–205.
7. Безаров О.Т. Евтаназія в контексті медичної практики. *Буковинський медичний вісник*. 2005. № 1. С. 149–154.
8. Справа Преті проти Великобританії : рішення Європейського суду з прав людини. URL: <http://surl.li/kzyp> (дата звернення 14.12.2021).
9. Справа Во проти Франції : рішення Європейського суду з прав людини. URL: <http://surl.li/kzxo> (дата звернення 14.12.2021).
10. Основи законодавства України про охорону здоров'я : Закон України від 19.11.1992 р. № 2801-ХІІ URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280112#Text> (дата звернення 14. 12. 2021)
11. Давидович І.І., Кіпран Ю.О.. Проблеми кримінальної відповідальності за умисне вбивство з мотивів співчуття до потерпілого. *Вісник НТУУ «КПІ». Політологія. Соціологія. Право*. № 1. 2014. С. 131–133.
12. Крылова Н.Е. Эвтаназия: уголовно-правовой аспект. *Вестник Московского университета*. № 2. 2002. С. 17–36.
13. Грищук В.К. Евтаназія: кримінально-правова оцінка. *Біоетичні аспекти правового регулювання ейтаназії та інших суміжних з нею явищ в Україні* : матеріали круглого столу з міжнародною участю, м. Київ, 18 грудня 2018 року. С. 54–70.
14. Кримінальний кодекс Республіки Польща. За редакцією Станіч В.С. 2017. 138 с.
15. Право на смерть в Україні (евтаназія): всі аргументи за і проти! URL: <http://surl.li/kzyp> (дата звернення 14. 12. 2021).
16. Зінич С.І. Питання евтаназії: міф чи реальність для українського законодавства. URL: <http://surl.li/azax> (дата звернення 14. 12. 2021)

Щербак С.В., Козодав М.Ю. ЕВТАНАЗІЯ У КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВІЙ НАУЦІ

У статті в контексті ретроспективного аналізу та аналізу міжнародного досвіду розглянуто сутність та види евтаназії, розкрито правовий зміст активної та пасивної евтаназії.

Проаналізовано позицію Європейського суду з прав людини у справах щодо відстоювання свого права на смерть, у яких суд категорично заперечує спорідненість цього права із правом на життя у контексті статті 2 Конвенції про захист прав людини й основоположних свобод.

Систематизовано основні підходи щодо кримінально-правової оцінки евтаназії у сучасному світі та проведено їх характеристику залежно від кваліфікації ектаназії за кримінальним правом певних країн, а саме віднесення до числа обставин, що виключають злочинність діяння, де вбивство із співчуття визнане привілейованим вбивством та в яких вбивство із співчуття є вбивством без пом'якшуючих обставин.

Проведено порівняльний аналіз чинного КК України та проєкту нового КК України, що нині обговорюється широкою громадськістю, в контексті кримінально-правової регламентації евтаназії, в результаті чого констатовано відсутність у чинному Кримінальному кодексі України норми, яка би передбачала кримінальну відповідальність за вбивство на прохання потерпілого (невеликовно хворого) з мотивів співчуття до нього або для полегшення його страждань. Висловлено пропозиції щодо недоцільності віднесення вбивства із співчуття до привілейованих вбивств в умовах завершення підготовки Проєкту нового КК України з огляду на кардинально іншу побудову нового КК України, що не містить норм зі складами привілейованих вбивств. Підтримано в контексті розв'язання проблеми евтаназії та її кримінально-правової оцінки визнання вбивства з мотиву співчуття тією ознакою складу злочину, яка знижує на два ступені тяжкість злочинів.

Ключові слова: право на життя, право на смерть, евтаназія, вбивство із мотивів співчуття, кримінальна відповідальність за вбивство із співчуття.

Shcherbak S.V., Kozodav M.Yu. EUTHANASIA IN CRIMINAL SCIENCE

In the context of retrospective analysis and analysis of international experience, the article considers the essence and types of euthanasia, reveals the legal content of active and passive euthanasia. The position of the European Court of Human Rights in cases concerning the defense of one's right to death, in which the court categorically denies the affinity of this right with the right to life, is analyzed. In the context of Article 2 of the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms.

The main approaches to the criminal-legal assessment of euthanasia in the modern world are systematized and their characteristics are carried out depending on the qualification of ectania under the criminal law of certain taps, namely the classification of circumstances that exclude the criminality of the act, where the murder of compassion is recognized as a privileged murder and in which compassionate murder is mitigating murder.

A comparative analysis of the current Criminal Code of Ukraine and the draft of the new Criminal Code of Ukraine, which is currently being discussed by the general public, in the context of criminal law regulation of euthanasia, as a result it is stated that there is no norm in the current Criminal Code of Ukraine that would provide for criminal liability for murder at the request of the victim (terminally ill) out of compassion for him or to alleviate his suffering.

Suggestions were made on the inexpediency of classifying a murder out of compassion as a privileged murder in the conditions of completion of the Draft New Criminal Code of Ukraine given the radically different construction of the new Criminal Code of Ukraine, which does not contain rules with the composition of privileged killings. Supported in the context of solving the problem of euthanasia and its criminal-legal assessment of the recognition of murder on the grounds of compassion as a feature of the crime, which reduces the severity of crimes by two degrees.

Key words: the right to life, the right to die, euthanasia, compassionate murder, criminal liability for compassionate murder.